نشریه فرهنگ و ارتقای سلامت فرهنگستان علوم پزشکی
دوره پنجم، زمستان ۱۴۰۰، شماره چهارم، صفحات ۵۱۲ تا ۵۱۷

پژوهشی

پیاده‌سازی فرهنگ ورزشی سلامت‌محور از طریق شاخص‌های اجتماعی

جواد کریمی[۱]، همایون عباسی*[۲]، حسین عیدی[۳]

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی دانشگاه رازی، کرمانشاه
۲. * **نویسنده مسئول:** استادیار مدیریت ورزشی دانشگاه رازی، کرمانشاه، habbasi003@gmail.com
۳. دانشیار مدیریت ورزشی دانشگاه رازی، کرمانشاه

دریافت مقاله: ۱۴۰۰/۰۹/۲۲ پذیرش مقاله: ۱۴۰۰/۱۰/۲۱

چکیده

زمینه و هدف: این پژوهش با هدف پیاده‌سازی فرهنگ ورزشی از طریق شاخص‌های اجتماعی انجام شد.

روش: روش پژوهش از نوع توصیفی ـ تحلیلی بود. جامعه آماری پژوهش شامل استادان و مدرس‌های علوم ورزشی، عوامل مدیریتی و اجرایی مرتبط با ورزش و پژوهشگران و تحلیل‌گران حوزه توسعه ورزش بودند. نمونه آماری پژوهش به تعداد قابل کفایت برای مدلسازی معادلات ساختاری (۵۶۵) به روش تصادفی انتخاب شدند. براساس مطالعه نظری و مصاحبه با متخصصان، پرسشنامه محقق ساخته‌ای تنظیم و با استفاده از نظر متخصصان و آزمون تحلیل عاملی روایی و از طریق آلفای کرونباخ پایایی تأیید شد. از روش مدل‌سازی معادلات ساختاری(با استفاده از نرم افزار PLS) برای تحلیل یافته‌ها استفاده شد.

یافته‌ها: براساس یافته‌های پژوهش تحولات جهانی به میزان ۰/۹۵ بر قوانین بین‌الملل مؤثر است. همچنین قوانین بین‌الملل و روندهای اجتماعی هر کدام به ترتیب ۰/۶۲ و ۰/۳۴ بر فرهنگ ورزش کشور مؤثر هستند.

نتیجه‌گیری: شاخص‌های اجتماعی تأثیر قابل توجهی در ارتقای فرهنگ ورزش کشور دارند.

کلیدواژه‌ها: ارتقای سلامت، برنامه‌ریزی اجتماعی، شاخص‌های اجتماعی سلامت فرهنگ، ورزش

مقدمه

دولت‌ها و سیاست‌گذاران در دهه‌های اخیر به حمایت از ورزش برای مبارزه با طیف وسیعی از مشکلات اجتماعی پرداخته‌اند (۱). بخشی از این مشکلات مربوط به هویت است. کسب هویت در گروه، می‌تواند رفتارهای بین فردی را شکل دهد و سلامت فرد را تحت تأثیر قرار دهد. بنابراین محققان، هویت‌یابی اجتماعی از طریق ورزش را یک عامل درمانی می‌دانند (۲). ورزش به شکل‌گیری روان سالم و رشد ذهنی فرد کمک می‌کند. همچنین اثر قابل توجهی در تخریب کلیشه‌های فرهنگی و جنسیتی دارد(۳). ورزش بر شاخص‌های توسعه اجتماعی مانند رفاه اجتماعی، سلامت فردی، سلامت اجتماعی، وحدت و انسجام اجتماعی اثر دارد (۴). توسعه اجتماعی یکی از ابعاد اصلی فرایند توسعه و بیانگر کیفیت نظام اجتماعی است (۵). بنابراین دولت‌ها می‌کوشند تا زمینه‌های توسعه و گسترش خود را از طریق فعالیت‌های ورزشی به‌دست آورند (۴). توسعه ورزش به سیاست‌ها، فرایندها و اقداماتی گفته می‌شود که با ترکیب آن‌ها تلاش می‌شود فرصت‌ها و تجارب ورزشی برای همه افراد جامعه به‌وجود آید (۶). بیشتر ادبیات اخیر، مربوط به رفتار سیاست‌های توسعه ورزش است که اهمیت زیادی در تجزیه و تحلیل سیاست‌ها دارد . لذا توسعه ورزش باید جایگاه اصلی سیاست‌های عمومی را به خود اختصاص دهد(۷). براساس مطالعات کریمی و همکاران (۲۰۱۹)، تقویت روحیه ورزش دوستی و معرفی ورزش به‌مثابه الگوی تعامل جمعی، می‌تواند میزان مشارکت ورزشی را در جامعه افزایش دهد. بنابراین فرهنگ ورزش، نقش بسیار بالایی در توسعه اجتماعی ایفا می‌کند. مشارکت در ورزش می‌تواند سبک زندگی سالم برای جوانان ایجاد کند و از انجام فعالیت‌های منفی در اوقات فراغت جوانان جلوگیری کند(۸). قوانین مربوط به لزوم تأمین بودجه، می‌تواند به بهبود مشارکت ورزشی کمک کند و زمینه‌های زیرساختی را برای توسعه ورزش تأمین کند(۹). سازمان‌های ورزشی، نهادهای هدف‌داری هستند که در طول زمان به شیوه‌های گوناگونی در جست‌وجوی رشد و توسعه بوده‌اند(۱۰).

رویکردهایی برای توسعه فردی و اجتماعی از طریق ورزش بیان شده است: رویکرد اول به‌دنبال ادغام آرمان‌های ورزش‌های سنتی مانند کار تیمی در ورزش است. رویکرد دوم از فعالیت‌های ورزشی به عنوان ابزار ایجاد انگیزه برای شرکت‌کنندگان استفاده می‌کند (۱۱). در حقیقت،

[Downloaded from ijhp.ir on 2026-11-02]

ورزش از راه‌های مختلفی در دست‌یابی بـه اهـداف توسـعه پایـدار نقـش دارد(۱۲). ورزش می‌تواند به عنوان ابزاری واقعی برای ترویج صـلح پایـدار مورد استفاده قرار گیرد(۱۳). در نتیجه، ورزش محرک اساسی برای توسعه پایدار در نظر گرفته می‌شود (۱۴).

پژوهشگران در تحقیقات گذشـته، توسـعه ورزش را راهبـردی بـرای توسعه پایدار می‌دانند. براساس یافته‌های زارعیان و همکاران (۲۰۲۰)، باید راهبردهای فرهنگ سازی، خود سازی و آموزش بر توسعه پهلوان‌پروری در ورزش به کار بسته شود(۱۵). قشمی میمند و همکـاران(۲۰۱۹)، بـه ایـن نتیجه رسـیدند کـه مضـامین سـازمان‌دهنـده ارزش‌هـای عـام اخلاقـی، ارزش‌های ذاتی ورزش، ارزش‌های مادی و جسمی ورزش، ارزش‌های ملی و تاریخی، ارزش‌های مذهبی، الگـوی فرهنـگ ورزش در ایـران را تعریـف می‌کنند(۱۶). گونزالس‌سرانو و همکاران (۲۰۲۰)، به این نتیجـه رسـیدند کـه کـارآفرینی و نـوآوری پایـدار در ورزش، بـرای آینـده صـنعت ورزش امیدوارکننده است(۲). کروزی (Kruszy) و همکاران(۲۰۱۹)، نشـان دادنـد آماده‌سازی زیرساخت‌های اجتماعی بـرای شـهروندان، مهـم‌تـرین عامـل توسعه ورزش است (۳). مهم‌ترین شاخص‌های توسعه از دیدگاه اپستویل و همکاران (Opstoel) (۲۰۱۹)، اخلاق کاری؛ مسئولیت؛ رهبـری؛ مشـارکت؛ دوست‌یابی، ارتباطات و رفتار اجتماعی می‌باشند(۶).

شاخص‌های اجتماعی می‌تواند تأثیرات قابل توجهی بر فرهنگ ورزشی سلامت‌محور به جای بگذارد. بنابراین این پژوهش سعی دارد زمینـه‌هـای اجتماعی که مـی‌توانـد مشـارکت فعـال ورزشـی را در پـی داشـته باشـد شناسایی کند. ایده اصلی انجام این پژوهش از آن جا حاصل شد که نقش متغیرهای کلان اجتماعی در ارتقای فرهنگ ورزش کمتر مورد بررسی قرار گرفته است. فرهنگ‌سازی بستر مهمی را برای توسعه و پیشرفت جوامع و افراد بشر به‌وجود می‌آورد و پرداختن به خلل و فرج آن برای همه مدیران مسئول در ایران از جمله مدیران و محققان حوزه ورزش همیشه الزام‌آور و ضروری می‌باشد(۱۷). ورزش نه تنها جامعه‌پذیری افراد را بـالا مـی بـرد، بلکه می‌تواند به واسطه مورد توجه قرار گرفتن منبع بسـیار مهمـی بـرای ایجاد انگیزه و سلامت روح و روان افراد در جامعه باشد. این امر سبب شده به ورزش به عنوان ابزاری برای ترویج فرهنگ در سطح جامعـه نگریسـته شود. بنابراین در این پژوهش سعی می شود به مقوله‌های اساسی اجتماعی در توسعه فرهنگ ورزش توجه شود. نتایج ایـن پـژوهش مـی‌توانـد دیـد مناسبی به دولت‌مردان دهد تا از طریـق توجـه بیشـتر بـه شـاخص‌هـای اجتماعی مؤثر بر فرهنگ ورزش، به اهداف توسعه اجتماعی دست یابند.

روش

روش پژوهش از نوع توصیفی-تحلیلی بـود کـه بـه شـکل میـدانی انجـام گرفت. جامعه آماری پژوهش شـامل اسـتادان و مـدرس‌هـای علـوم ورزشـی، عوامل مدیریتی و اجرایی مرتبط با ورزش و پژوهشگران و تحلیـل‌گـران حـوزه توسعه ورزشی بودند. نمونـه آمـاری پـژوهش بـه تعـداد قابـل کفایـت جهـت مدل‌سازی معادلات ساختاری در محیط نرم‌افزار PLS به تعداد ۵ الـی ۱۵ نفـر به ازای هر گویه یا سؤال بود. بنابراین ۵۶۵ نفر به عنوان نمونه انتخـاب شـدند. روش نمونه‌گیری به صورت تصادفی بود. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه محقق ساخته در دو بخش مشخصات توصیفی و سـؤالات تخصصـی بـود. اسـتخراج عامل‌ها، مؤلفه‌ها و گویه‌های اولیه با بررسی مبانی و پیشـینه از طریـق مطالعـه اسناد، کتاب‌ها و مقالات و همچنین مصاحبه‌های نیمـه سـاختار یافتـه شـامل منابع داخلی و خـارجی متغیرهـا و شـاخص‌هـای مربـوط بـه شـاخص‌هـای اجتماعی مؤثر بر توسعه فرهنگ ورزشی شناسایی و انتخاب شد. برای بررسـی متغیرهای شناسایی شده و اکتشاف بیشتر در زمینه پژوهش از مصاحبه نیمـه هدایت شده از متخصصان استفاده شد. پرسش‌نامه نهایی در ۶۰ گویـه کـه بـا روش لیکرت و با ارزش‌گذاری پـنج گزینـه‌ای تهیـه گردیـد. روایـی صـوری و محتوایی آن توسط ۱۷ نفر از متخصصان بررسـی و پایـایی پرسشـنامه نیـز بـا روش آلفای کرونباخ تأیید شد. علاوه بر این، پرسشنامه بـا اسـتفاده از تحلیـل عاملی تأییدی مرتبه اول و دوم بررسی و تأیید شد. ابعاد این پرسشنامه شـامل تحولات جهانی با ۱۸ سؤال، قوانین ورزش بین الملل بـا ۱۲ سـؤال، رونـدهای اجتماعی با ۱۲ سؤال و فرهنگ ورزش کشور بـا ۱۸ سـؤال اسـت. در قسـمت تحلیل داده‌ها از روش مدل‌سازی معادلات ساختاری با رویکرد حداقل مربعـات جزئی و با استفاده از نرم‌افزار PLS، برای بررسـی همـه جانبـه مـدل مفهـومی پژوهش بهره گرفته شد.

یافته‌ها

در جدول ۱ به اطلاعات مربـوط بـه ویژگـی‌هـای جمعیـت‌شـناختی مصاحبه شونده‌ها اشاره شده است. نتایج تحلیل عاملی نشـان داد بارهـای عاملی تمامی گویه‌ها بیشتر از ۰/۷ می‌باشـند و بنـابراین اعتبـار مناسـبی دارند. همچنین نتایج نشان داد که پایایی مرکب برای این متغیر بزرگتر از ۰/۸ و میانگین واریانس آن بزرگتر از ۰/۵ می‌باشد. نتایج حاصل از روایی و پایایی در جدول ۲ و بررسی شاخص‌های مدل نهایی پژوهش در جدول ۳ نشان از اعتبار بالای مدل دارد. در نتیجه با توجه به تأیید مدل به گزارش نتایج تحلیل مسیر در قالب مدل تحقیق می‌پردازیم.

جدول ۱- اطلاعات جمعیت‌شناختی نمونه پژوهش

متغیر	ویژگی‌ها	فراوانی	درصد
تحصیلات	کارشناسی	۱۳۴	۲۴
	کارشناسی ارشد	۳۱۷	۵۶
	دکتری تخصصی	۱۱۴	۲۰
نوع ارتباط با ورزش	استادان و مدرسان	۱۳۰	۲۳
	مدیریتی و اجرایی	۲۹۴	۵۲
	پژوهشگران	۱۴۱	۲۵
جنسیت	زن	۲۳۴	۴۱
	مرد	۳۳۱	۵۹

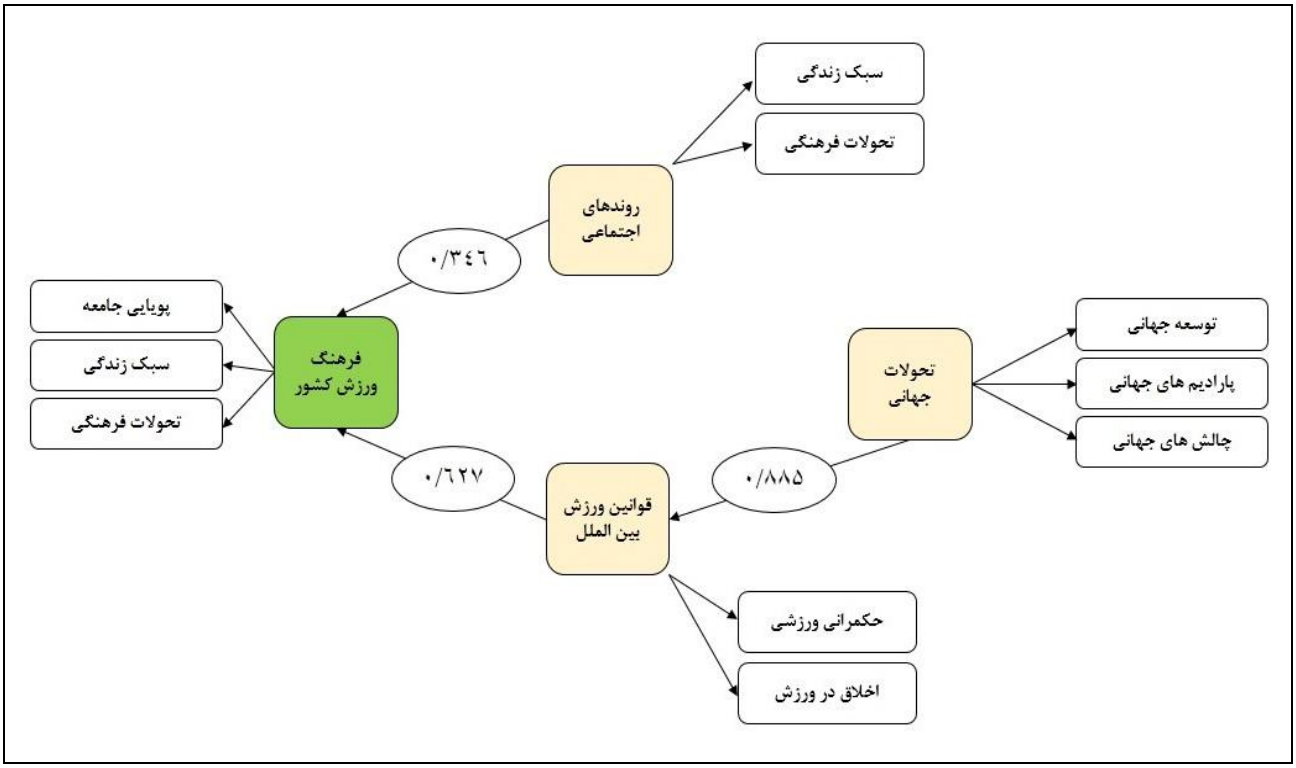
[Downloaded from ijhp.ir on 2026-11-02]

جدول ۲- نتایج مربوط به تحلیل‌های روایی و پایایی نهایی تحقیق

مؤلفه	تعداد سؤال	میانگین واریانس	پایایی مرکب	Rho	آلفای کرونباخ
تحولات جهانی	۱۸	۰/۷۱۱	۰/۹۷۸	۰/۹۷۶	۰/۹۷۶
قوانین ورزش بین‌الملل	۱۲	۰/۷۲۰	۰/۹۶۹	۰/۹۶۵	۰/۹۶۵
فرهنگ ورزش کشور	۱۸	۰/۷۵۵	۰/۹۸۲	۰/۹۸۱	۰/۹۸۱
روندهای اجتماعی	۱۲	۰/۷۵۷	۰/۹۸۷	۰/۹۸۷	۰/۹۸۶

جدول ۳- مقادیر شاخص‌های برازش برای متغیرهای تحقیق

متغیر	Q^2	R^2	SRMR
قوانین بین‌الملل ورزش	۰/۵۲۶	۰/۷۸۳	۰/۰۶۰
فرهنگ ورزش کشور	۰/۶۳۱	۰/۸۹۸	

شکل ۱ - مدل معادلات ساختاری در حالت استاندارد

جدول ۴ - مقادیر ضریب مسیر و آماره t فرضیه‌های مرتبط با مسیرهای مدل تحقیق

رابطه			ضریب مسیر	آماره t
تحولات جهانی	←	قوانین ورزش بین‌الملل	۰/۹۵۳	۷۲/۲۹۶	۰/۰۰۱
قوانین ورزش بین‌الملل	←	فرهنگ ورزش کشور	۰/۶۲۷	۱۷/۶۹۲	۰/۰۰۱
روندهای اجتماعی	←	فرهنگ ورزش کشور	۰/۳۴۶	۹/۶۶۹	۰/۰۰۱

براساس یافته‌های جدول ۴، تحولات جهانی به میزان ۰/۸۸ بر قوانین بین‌الملل مؤثر است. همچنین قوانین بین‌الملل و روندهای اجتماعی هر کدام به ترتیب ۰/۶۲ و ۰/۳۴ بر فرهنگ ورزش کشور مؤثر هستند.

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با عنوان پیاده‌سازی فرهنگ ورزشی سلامت‌محور از طریق شاخص‌های اجتماعی انجام شد. یافته‌های پژوهش نشان داد تحولات جهانی از طریق قوانین ورزش بین‌الملل و روندهای اجتماعی به عنوان متغیر مستقل می‌توانند بر فرهنگ ورزشی کشور تأثیر داشته باشند. در ادامه به بحث در مورد یافته‌های پژوهش می‌پردازیم.

تحولات جهانی: در مبحث جهانی شدن می‌توان به لیگ برتر انگلیس اشاره کرد که به دنبال برگزاری بازی‌های منظم خود در خارج از کشور

[Downloaded from ijhp.ir on 2026-11-02]

است(۱۸). تغییرات و تحولات جهانی نه تنها در بحث ورزش، بلکه بر تمام مباحث موجود در دنیا می‌تواند تأثیرگذار باشد. پیدایش فناوری‌های جدید سبب دسترسی به منبعی از اطلاعات مهم و ضروری شده که بر روی ورزش هم تأثیر مثبتی داشته است. بی‌شک در هر جامعه‌ای منابع رسانه‌ای عمده‌ای یافت می‌شود که وظیفه انتقال اطلاعات را دارد. تغییرات سال‌های اخیر نشان داده که در حوزه اطلاعات و رسانه انقلابی رخ داده که با وجود آن به سرعت می‌توان به خیل وسیعی از اطلاعات ورزشی دست یافت. این امر باعث فشردگی زمان و مکان شده است. یعنی در کوتاه‌ترین زمان ممکن و بدون هیچ رفت و آمدی می‌توان به منبع قابل توجهی از اطلاعات دسترسی پیدا کرد. شناسایی ساختار جامعه می‌تواند به درک عملکرد شبکه‌ای کمک کند(۱۹). بنابراین نه تنها ارتباطات و آگاهی توسعه پیدا کرده است؛ بلکه یکپارچگی فرهنگی نیز بر مبنای تبادل فرهنگ و اطلاعات در عرصه‌های ورزشی و فعالیت‌های جسمانی به وجود آمده است. در جامعه جهانی کنونی زنان حضور فعال و مؤثری دارند و این امر باعث شده مشارکت اجتماعی به نحو قابل‌توجهی بهبود یابد. همچنین نهادهای اجتماعی متنوع و فعال در بخش‌های مختلف بر ایجاد فرهنگ زندگی سالم مؤثر هستند که ورزش نیز به عنوان شاه کلید زندگی سالم می‌تواند جزیی از آنان باشد و در دستور کار سیاست‌های جوامع مختلف قرار گیرد. در بخش تحولات جهانی نه تنها باید به نقاط مثبت متمرکز شد؛ بلکه باید به چالش‌های جهانی که تأثیرات قابل توجهی بر روندهای اجتماعی داشته اشاره کرد. موضوعاتی مانند نابرابری اجتماعی و فاصله‌های طبقاتی باعث شده که برخی افراد توانایی استفاده از تمامی امکانات در زندگی را نداشته باشند و این امر مانعی برای توسعه ورزش است.

قوانین اخلاقی ورزش بین‌الملل: رویدادهای بین‌المللی ورزش، به عنوان عاملی مهم می‌تواند تأثیرات چشمگیری بر توسعه فرهنگ ورزشی داشته باشد. زیرا نگاه ورزش دولت‌ها به مسائل ورزشی بین‌الملل است و بهبود قوانین اخلاقی در آن می‌تواند بر کشورها نیز تأثیر بگذارد. یکی از مهم‌ترین شاخص‌های اجتماعی ورزش بین‌الملل، اخلاق در ورزش است. زمانی که جوانمردی و مروت در مرحله ی بالاتری از کسب مقام و قهرمانی دیده می‌شود، معیارهای اخلاقی برای توسعه، رعایت شده و می‌توان به جامعه اخلاق‌مدار امید داشت. ورزش باید جایگاهی برای انتقال مفاهیم اخلاقی باشد که از این طریق فرهنگ ورزش‌دوستی و ورزش‌خواهی تحقق می‌یابد. ورزش بین‌الملل فضایی را برای ایجاد تبادل فرهنگ در ورزش فراهم می‌کند که از طریق آن می‌توان به مزایای ورزش در بین جوامع مختلف دست پیدا کرد. بسیاری از فرهنگ‌های ورزشی بومی که دارای نشان و اصالت هستند، از طریق شرکت در مجامع ورزشی، می‌توانند فرهنگ خود را به نمایش بگذارند. قوانین بین‌المللی ورزش با اتخاذ سیاست‌های مرتبط با کنترل فساد و حمایت از حقوق ورزشی و آزادی شهروندان، فضای امنیتی مناسبی برای پیشبرد اهداف ورزش ایجاد می‌کند. قانون‌گذاری در ورزش برای حمایت از حقوق مربیان، ورزشکاران و سازمان‌دهندگان ورزش که در صنعت ورزش نقشی داشتند، اجرا می‌شود. بااین‌حال، برخی از مربیان، ورزشکاران و برگزارکنندگان ورزش وجود دارند که ممکن است از حقوق و تعهدات قانونی خود آگاهی نداشته باشند(۱۶). از طریق حکمرانی اجتماعی که دارای مؤلفه‌هایی مانند حق اظهارنظر و پاسخگویی در بخش ورزش، توجه به برخورداری معنوی انسان‌ها و رفع نیازهای ورزشی جامعه است می‌توان جایگاه مناسب ورزش را در جامعه بهبود بخشید.

روندهای اجتماعی: سبک زندگی به عنوان یک مولفه مهم شناخته شده است که به بررسی وضعیت‌های مختلف سلامتی و کیفیت زندگی می‌پردازد. سبک زندگی سالم، سلامت فرد را تضمین، حفظ و ارتقا می‌بخشد (۲۰). یکی از مهم‌ترین مفاهیم در سبک زندگی فعال و پر نشاط، میزان فعالیت ورزشی است. این امر در جامعه ایرانی به کمک اجباری بودن ورزش مدارس، هدایت ورزشی در دانشگاه‌ها و همراهی خانواده و اطرافیان بهبود یافته است. همچنین سبک زندگی به تعهد ورزشی نیز مرتبط می‌باشد. تعهد ورزشی بیانگر یک وضعیت روان‌شناختی است که نشان‌دهنده تمایل و عزم یک ورزشکار برای ادامه مشارکت ورزشی است(۱۱)، اگرچه ورزش یک زمینه اجتماعی است که جوانان را برای ایجاد احساس تعلق آماده می‌کند؛ اما چنین مزایای برجسته‌ای اغلب نادیده گرفته می‌شود. افرادی که دارای روحیه مسئولیت‌پذیری در قبال سلامت خود هستند و خود را متعهد به انجام فعالیت جسمی روزانه می‌دانند و در ارتباط با دوستان ورزشی هستند از تعهد و تعلق بیشتری برخوردارند و این امر به بهبود و توسعه فرهنگ ورزش کمک می‌کند. تحولات فرهنگی و تاریخی نیز بر فرهنگ ورزشی بی‌تأثیر نبوده است. زمینه‌های فرهنگی موجود در جامعه باعث شده که ورزش بیشتر از گذشته درک شود. به عنوان مثال ماشینی شدن و کم تحرکی در عصر حاضر، باعث شده که توجه دولت‌ها به ورزش به عنوان عاملی برای از بین بردن کم تحرکی و ایجاد جامعه پویا معطوف شود. روند شهرنشینی و پیشرفت‌های تکنولوژیکی و تغییرات مرتبط با آن در جامعه، سبک زندگی و فرهنگ، منجر به کاهش فعالیت‌های بدنی شده است (۲۱)، این موضوع تا حد زیادی بحران سلامتی را بیشتر می‌کند(۲۲). همچنین ظهور خرده فرهنگ‌ها در جامعه، مانند فرهنگ جامعه پویا، فرهنگ حفاظت از محیط زیست و مواردی این چنین، زمینه فرهنگی مناسبی برای توجه به فعالیت‌های ورزشی ایجاد کرده است. فرهنگ اسطوره‌مداری و تأکید متون تاریخی ایرانی بر داشتن روح و جسمی سالم از طریق ورزش و همچنین درک منش و اخلاق پهلوانی در ورزش سبب شده که پرداختن به ورزش و فعالیت‌های بدنی تسهیل شود. زندگی‌نامه ورزشی و انسانی اسطوره‌ها، صفات مثال زدنی را نشان می‌دهد که اعمال آن‌ها، مفاهیم نمایشی را شکل می‌دهد(۲۳).

فرهنگ ورزش ایران: یکی از برنامه‌های مهم ایران در امر فرهنگ

[Downloaded from ijhp.ir on 2026-11-02]

ورزش، بروکراسی ورزشی است. برقراری سیستم اداری ساختارمند در ورزش و قوانین قابل انعطاف، باعث شده است که محیط مناسبی برای بهبود فرهنگ ورزش در جامعه ایرانی حاکم شود. درحال‌حاضر، یک استراتژی جامع برای ارتقا سلامتی، ایجاد محیط‌های سالم با مداخلات مختلف اجتماعی و بهداشتی است (۲۴). سازمان‌های ورزشی می‌توانند با اتخاذ اصول و روش‌های ارتقای سلامتی، نقش راهبردی در این زمینه داشته باشند (۲۵). فعالیت سازمان‌های ورزشی مانند فعالیت وزارت ورزش و جوانان و اقدامات و برنامه‌های فدراسیون‌های ورزشی و مهم‌تر از همه این موارد همکاری بین سازمان‌های ورزشی باعث شده که گرایش به ورزش بیشتر شود و فرهنگ مطلوب ورزشی به‌طور ویژه‌ای مورد توجه قرار بگیرد. سازمان‌های دولتی می‌توانند با وضع قوانین در جهت گرایش کارکنان سازمان به فعالیت‌های ورزشی در امر اعتلای فرهنگ ورزش و مشارکت در ورزش گام بردارند (۹). بهبود ارتباطات بین فرهنگی و ارتقای فرهنگ ورزش‌دوستی، موجب تعاملات سازنده ورزشی شده است. تعاملات اجتماعی حاصل از ورزش باعث پویایی جامعه می‌شود و این امر یکی از اهداف اصلی بهبود فرهنگ ورزشی است. بهبود فرهنگ ورزش نه تنها تعاملات اجتماعی را افزایش می‌دهد و بلکه باعث می‌شود ورزش عمومی به‌طور همگانی مورد پذیرش جامعه قرار گیرد. اپستویل و همکاران (۲۰۱۹)، نیز معتقدند ورزش سبب مشارکت و ارتباطات می‌شود (۶). مشارکت عمومی در ورزش، پیوندهای اجتماعی را شکل می‌دهد و یادگیری اجتماعی را به وجود می‌آورد. یادگیری می‌تواند از طریق استفاده از ظرفیت‌های الگوهای ورزشی به وجود آید. فرهنگ ورزش زمانی می‌تواند موجب افزایش مشارکت ورزشی شود که دارای ساختار و برنامه مناسب باشد. همانطور که برخی از کشورها در راستای توسعه، علاوه بر حمایت از ورزش‌های همگانی، از طریق حمایت مالی و فرآیندهای شناسایی استعدادهای ویژه، تمرکز خود را بر روی توسعه ورزش حرفه‌ای می‌گذارند (۲۶).

در یک نتیجه‌گیری کلی و براساس یافته‌های پژوهش می‌توان نتیجه گرفت در راستای تحقق توسعه فرهنگ ورزشی پایدار سلامت محور می‌توان به شاخص‌های اجتماعی به توجه کرد. لذا ورزش می‌تواند زمینه‌های لازم برای اجتماعی شدن و درک کارکردهای مثبت اجتماعی را فراهم آورد. در جامعه امروزی ، تغییرات و تحولات عظیم جهانی رخ داده که برخی باعث توجه بیشتر به ورزش و توسعه فعالیت‌های بدنی در جامعه شده است. این امر به همراه قوانین و مقررات بین‌المللی در ورزش، نوعی همراستایی را به وجود آورده که فرهنگ ورزشی بهبود یابد. البته باید به روندهای اجتماعی نیز به عنوان شاخصی اثرگذار اشاره کرد.

Original

Implementing a Health-Oriented Sports Culture Through Social Indicators

Javad Karimi[1], Homayoun Abbasi*[2], Hossein Eidi[3]

1. PhD student in Sports Management, Razi University, Kermanshah
2. ***Corresponding Author:** Assistant Professor of Sports Management, Razi University, Kermanshah, Iran, habbasi003@gmail.com
3. Associate Professor of Sports Management, Razi University, Kermanshah

Abstract

Background: This study was conducted with the aim of implementing sports culture through social indicators.

Methods: The research method was descriptive-analytical. The statistical population of the study included professors and lecturers of sports sciences, managerial and executive factors related to sports, as well as researchers and analysts in the field of sports development. A sufficient number of research samples were randomly selected to model structural equations (565). Based on the theoretical study and interviews with experts, a researcher-made questionnaire was prepared and its reliability was confirmed using expert opinions and validity factor analysis test and Cronbach's alpha. Structural equation modeling method (using PLS software) was used to analyze the findings.

Results: According to the research findings, global developments are significantly effective on international law. Also, international laws and social trends each affect the country's sports culture by 0.62 and 0.34, respectively.

Conclusion: According to the findings of this study, it can be concluded that social indicators have a significant impact on the promotion of sports culture in the country.

Keywords: Culture, Health Promotion, Social Planning, Sports, Social Determinats of Health

منابع

1. Ghaedi A, Ghafouri F, Kargar GA. Investigating the role of championship sports on social development indicators. Journal of Applied Research in Sports Management 2016; 5(1): 35-47. [In Persian]
2. González-Serrano MH, Añó Sanz V, González-García RJ. Sustainable Sport Entrepreneurship and Innovation: A Bibliometric Analysis of This Emerging Field of Research. Sustainability 2020; 12(12): 1-26.
3. Kruszy E, Poczta. J. Hierarchy of Factors Affecting the Condition and

[Downloaded from ijhp.ir on 2026-11-02]

Development of Sports and Recreation Infrastructure—Impact on the Recreational Activity and Health of the Residents of a City (Poznan Case Study). Int J Environ Res Public Health 2009; 16(4): 556.
4. Fortunato S, Hric D. Community detection in networks: A user guide. Phys Rrep 2016; 659: 1-44.
5. Zafari D, Hosseini MH, Khaliji MA, Fathi MH. Ranking of social development of Hamedan cities. Journal of Sociological Studies 2011; 3: 141-129. [In Persian]
6. Opstoel K, Chapelle L, Prins F, Meester A, Haerens L, Tartwijk JV, et al. Personal and social development in physical education and sports: A review study. Eur Phy Educ Rev 2019; 26(4): 797-813.
7. Bergsgard NA, Hilmar R. Sport and politics: the case of Norway. Int Rev Sociol Sport 2006; 41(1): 7-27.
8. Haslam C, et al. The new psychology of health: Unlocking the social cure. Routledge: London 2018.
9. IrzaHanie A, Intan Maizura A, AidaNazima A, Haslina H. Youth's sport participation akd social character in Malaysia. International Journal of Information, Business and Management 2017; 9(2): 161-169.
10. Karimi J, Abbasi H. Explanation the Relationship between Organizational Learning and Knowledge Management With Strategic Thinking in Ministry of Sport and Youth of Iran. Scientific Journal Of Organizational Behavior Management in Sport Studies 2017; 4(2): 21-28. [In Persian]
11. Scott D. The confidence delusion: A sociological exploration of participants' confidence in sport-for-development. Int Rev Sociol Sport 2018; 55(4): 1–16.
12. Masdeu Yelamos G, Carty C, Clardy A. Sport: driver of sustainable development, promoter of human rights, and vehicle for health and well-being for all. Sport, Business and Management 2019; 9(4): 315-327.
13. Karimi J, Abbasi H, Eydi H. Sociological explanation of the social consequences of participation in sports based on grounded theory. Research in Educational Sports 2019; 7 (16): 285-306. [In Persian]
14. Gilchrist P, Wheaton B. Lifestyle and adventure sport amongst youth. In: Green K, Smith A, editors. Routledge handbook of youth sport. London: Routledge; 2016. p. 186–200.
15. Zareian H, Afroozeh MS, Ghorbani MH, Fazel Bakhsheshi M. Designing a Model of Developing Sportsmanship in Iran Sports. JRSM 2020; 10(20): 80-106. [In Persian].
16. Qeshmi Meymand A, Purkiani M, Rahmati MM. Thematic analysis of the pattern of sports culture in Iran. Sports Management and Development 2019; 8(2): 118-128. [In Persian]
17. Khosromanesh R, Khabiri M, Alidoust Ghahfarokhi E, Khanifar H., Zaree Matin H. Factor Analysis the Culture Makers in Promoting Culture of Sport in Iran. *Scientific Journal Of Organizational Behavior Management in Sport Studies* 2018; 5(1): 63-73. [In Persian]
18. Pyun DY, Kwon HH, Lee CW. The influences of perceived brand quality and ethnocentrism on consumption patterns of a global sports brand: the case of Korean college students. Int J Sports Mark Spons 2011; 13(1):18-32.
19. Collet C, Vinícius Bobato Tozetto A, Iha T, Vieira do Nascimento J, William R, Milistetd M. Dynamic Elements of Sports Development: Perceptions of Basketball Coaches. Revista de Psicología del Deporte/Journal of Sport Psychology 2019; 28(1): 79–85.
20. Abdi J, Eftekhar H, Mahmoodi M, Shojaeizadeh D, Sadeghi R. Lifestyle of employees working in Hamadan departments: An application of the transtheoretical model. J Educ Community Health 2014; 1(1): 46-54. [In Persian]
21. Bailey R, Hillman C, Arent S, Petitpas A. Physical activity: an underestimated investment in human capital?. J Phys Act Health 2013; 10(3): 289-308.
22. Breuer C, Hoekman R, Nagel S. VanderWerff H. Sport Clubs in Europe. New York: Springer; 2015.
23. Bifulco L, Tirino M. The Sports Hero in the Social Imaginary. Identity, Community, Ritual and Myth. Journal of the Social Imaginary 2018; 7(2): 9-25.
24. Whitelaw S. Settings' based health promotion: a review. Health Promot Int 2001; 16(4): 339–354.
25. Casey MM, Payne WR, Eime RM, Brown SJ. Sustaining health promotion programs within sport and recreation organisations. J Sci Med Sport 2009; 12(1): 113-118.
26. RamezaniNejad R, Hejbari K. Fundamentals of sports development and its applications in Iranian sports. Scientific Quarterly of Parliament and Strategy 2017; 24(91): 263-233. [In Persian]

[Downloaded from ijhp.ir on 2026-11-02]